

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америк ПЯТЬ ЦЕНТИВ Закордоном

Тел. „Свободи“: BErgen 4-8807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

АТЛАНТИЙСЬКИЙ ПАКТ ПРЕДМЕТОМ НАРАД В СЕНАТІ

КОНЕЛІ ЗАКЛИКАЄ РАТИФІКУВАТИ ДОГОВІР ДЛЯ
РЯТУНКУ ЗАХОДУ.

Вашингтон, 6 липня. — Сенатор Там Конелі, демократ з Техасу і голова сенатського Комітету закордонних справ, відкрив вчора в сенаті дебати в справі ратифікації Атлантійського пакту, закликаючи сенаторів до швидкої ратифікації договору, як „полум'яного знаку для кожного напастника: не входить!“ Вже в першому дні дебат виявилось, що далеко більша ніж сподівана кількість сенаторів гарячо підтримують цей оборонний союз 12 націй та вважається, що за його ратифікації буде далеко більше, ніж вимагана кількість двох третей голосів. Представляючи справу ратифікації Атлантійського договору, сенатор Конелі рівночасно закликав Сенат апробувати ще на цій сесії програму військової допомоги для партнерів Атлантійського пакту в сумі \$1,130,000,000. Сенатор заявив, що ця справа буде внесена урядом під розгляд Сенату негайно, як тільки закінчатся дебати в справі договору. Говорячи в справі ратифікації договору, сен. Конелі підкреслював його основний пункт, що будь-яка напасть на будь-якого з партнерів договору вважається нападом на всіх. Він говорив: „Головною ціллю (цього договору) є розв'язати всі можливі сумніви і непевності, що могли б виникнути в умах потенційних напастників. Ми мусимо дати цим разом недовозначний доказ, що вільні нації стоять разом проти кожного збройного нападу з будь-якого боку. Історія не сміє повторитися; війна не є неминуча“ — заявив сенатор Конелі, продовжуючи: „Ми не сміємо бути неувражливими в обличчя нападу. Ми рішені зв'язати нашу власну та іншу ізольовану силу в один оборонний панцер, що міг би протиставитися кожному нападові. Ми маємо обороняти спільну спадщину та служити одній великій цілі. Цілком природно, що ми повинні об'єднатися для скріплення наших рук проти знищення внаслідок роз'єднання“. Сен. Конелі в наступному заявив, що Атлантійський договір „не є зверненням проти Советського Союзу ані проти його сателітів“, але скерований виключно „проти напастників та проти війни“, додаючи таке висноєння: „Ніхто в Злучених Державах не потребує боятися закону проти злодійських вломів, якщо він сам не є злодієм або не задумує поповнити злодійства. Кажучи тими самими словами, жадна держава не потребує боятися договору, якщо вона не плянує агресивного акту або не має в своєму серці агресивних плянів“. Сенатор пропонував, що коли Совети справді не мають агресивних плянів, хай приступлять до співпраці з державами Атлантійського пакту в рамках О.О.Н. і це вийде на користь насамперед населення Советського Союзу. Але та співпраця досі характеризується насамперед 30 советськими „ветами“ проти всіх починань волелюбних народів в цій міжнародній організації та цілим рядом жертв советського імперіалізму вже після війни.

ПРЕЗИДЕНТ ТРУМАН НЕ РІШЕНИЙ В СПРАВІ ПОДАТКІВ.

Вашингтон, 6 липня. — Президент Труман відбув вчора наради з конгресовими провідниками на тему загального господарського положення в країні урядової фінансової позиції та бюджету на фінансовий рік, що починається 1. липня наступного року. Учасники наради відмовилися подати подробиці дебат, але виявили, що президент Труман ще не рішений, чи він має домагатися дальшого збільшення податків в наступному бюджеті. Щодо господарського положення країни, речник Палати Репрезентантів, Сем Рейберн, заявив: „Якщо ви маєте 58 мільйонів осіб zatrudнених в індустрії та 30,000,000 фермерів з грошем заплаченим за все, що вони потребують, то як можна назвати це занепадом?“ Сенатор Скотт В. Лукас з Ілліной додав, що теперішнє господарське положення в Америці є „найзачемнішим, яке ми коли-небудь мали“.

КРАСВИН ВИХОВНИЙ СОЮЗ ПРОТИ КОМУНІСТИЧНИХ УЧИТЕЛІВ.

Бостон, 6 липня. — Вчора тут продовжувалася річна конференція Красового Виховного Союзу, що попереднього дня ухвалив резолюцію проти наложеної в 25 стейтах присяги вірності для учителів, вважаючи її кривдливою й непотрібною. На вчорашній сесії вив'язалася дискусія на тему запропонованої нью-йорським представником поправки до статуту організації, яка відкидала б членство в організації та забороняла виконувати учительські функції комуністам. Хоча ця справа може бути остаточно вирішена аж на черговій конференції, проти вже тепер спостерігається, що вона матиме підтримку більшості.

СПРАВА ГІССА ПЕРЕД ЛАВОЮ ПРИСЯГЛИХ.

Нью-Йорк, 6 липня. — Після 24 днів судової розправи проти Алджіра Гісса за кривдою, якщо він сам не є злодієм або не задумує поповнити злодійства. Кажучи тими самими словами, жадна держава не потребує боятися договору, якщо вона не плянує агресивного акту або не має в своєму серці агресивних плянів“. Сенатор пропонував, що коли Совети справді не мають агресивних плянів, хай приступлять до співпраці з державами Атлантійського пакту в рамках О.О.Н. і це вийде на користь насамперед населення Советського Союзу. Але та співпраця досі характеризується насамперед 30 советськими „ветами“ проти всіх починань волелюбних народів в цій міжнародній організації та цілим рядом жертв советського імперіалізму вже після війни.

ГРІН ПРИЗНАЄ ВІРНИСТЬ СТАЛІНОВІ.

Нью-Йорк, 6 липня. — Гітберт Грін, один зі суджених вже від кількох місяців 11 комуністичних провідників, признав вчора під час перекресних допитів, що він сам собі присягнув йти за „вченням“ Сталіна та залишитися йому вірним аж до кінцевої перемоги большевизму в світі. Оборона й обвинувачені продовжують свою тактику відтягування і замість відповідати на запити, виголошують довгі промови.

СЕНАТОР О'КОННОР ЗА ПОШИ- РЕННЯ ПЕРЕСЕЛЕНЧОГО ЗАКОНУ

Вашингтон, 6 липня. Сенатор Герберт О'Коннор, демократ з Меріленду, закликав вчора в сенаті, щоби Злучені Держави та інші країни перебрали більшу відповідальність за переселення на постійне 600,000 європейських скитальців, з яких 400,000 перебуває ще в таборах ІРО а 200,000 є поза ними. Сенатор тількино вернувся з поїздки по Європі, під час якої він спеціально студіював справи скитальців та їх переселення. Його виступ в сенаті був дальшим заходом Демократів в напрямку ухвалення поширеного переселенного закону, проект якого вже перейшов в Палату репрезентантів і тепер є в сенатському Підготовчому Комітеті, очолюваному сенатором Патом МекКераном, демократом з Невади. Сенатор О'Коннор поділився своїми спостереженнями в цій справі під час поїздки в Європі, стверджуючи, що ЗДА протягом останніх двох років внесли до ІРО на опіку скитальцями 140,000,000 доларів і тепер мали б ще дати дальших 70,000,000. До кінця квітня ц.р. ІРО переселило 472,000 скитальців і 63,586 репатріювало. Скитальців переселено до 87 країн світу і на ту ціль ІРО розпоряджало 40 транспортними кораблями. Тепер переселяється 30 до 40 тисяч скитальців місячно.

РЕКОРДОВА КІЛЬКІСТЬ ЖЕРТВ ОСТАННЬОГО „ВІК-ЕНДУ“.

Статистика виказує, що останній „вік-енд“ з нагоди Дня Незалежності зареєстрував рекордову кількість смертних нещасливих випадків, бо аж 711. Від п'ятниці, 6-тої години ввечері, до півночі в понеділок було 256 випадків утоплення, 315 смертних випадків в автомобільних катастрофах та 140 інших смертних випадків, включно з одним замерзненням в снігу в Айдаго Спрінг, Колорадо, та з одним випадком смерті від пчолої в Ілліной.

В ПОЛЬЩІ ЗАРЕШТОВАНО 10 ОСІБ ЗА ДОПОМОГУ ЖИДАМ ПРИ ВТЕЧІ

Варшава, 6 липня. Польська поліція безпеки повідомила про арешт 10 осіб, між ними одного рабана, закидуючи їм допомогу при втечі тисячам жидів.

ЧІНГ ЗАПОВІДАЄ ДАЛЬШУ БОРЬБУ ПРОТИ ЧЕРВОНИХ І ПРОСИТЬ АМЕРИКАНСЬКОЇ ДОПОМОГИ

Нью-Йорк, 6 липня. Провідник китайських націоналістів, маршал Чіанг Кай-шек, перервав вчора свою досить довгу мовчанку, даючи інтерв'ю представникові пресового консьєрну Скрипса-Говарда. Чіанг заявив, що він продовжуватиме боротьбу проти большевизму в Китаю та закликав Америку, щоб вона дала йому в цьому відповідну допомогу, якщо вона не бажає собі третьої світової війни, що буде неминуча на випадок комуністичної перемоги в Китаю. Свої думки Чіанг висловив в таких 7 пунктах: 1. Він сам може не займати жадного уряду, але він залишиться „революційним провідником“ Китаю; 2. Якщо комунізму не зупиниться в Китаю, він пошириться на цілу Азію і тоді третя світова війна є неминуча; 3. Америка повинна дати більшу допомогу китайцям в боротьбі проти комунізму; 4. З комуністами ніхто не може домовитися; 5. Всі спекуляції, що китайські комуністи можуть зирвати з Москвою, він вважає тільки наслідком хитрої пропаганди; 6. Росія ніколи не прив'язувала жадної ваги до своїх договірних зобов'язань і завжди змагає до тої самої цілі: панування над світом; 7. Думка, що Китаю вже „не можна врятувати“ не відповідає дійсності і теж є наслідком большевицької пропаганди.

ПОЛЬСЬКІ СОЦІАЛІСТИ ПРОТИ БУДЬ-ЯКОГО УРЯДУ.

Нью-Йоркський „Нови Св'ят“ з 5-го липня передає за бюлетеном керівного Міколайчиком ПСЛ (Польського Строніцтва Людового) ухвалу тої партії, в якій вона висловлюється взагалі проти будь-якого польського уряду на вигнанні.

ВІДБУЛАСЯ ДРУГА СЕСІЯ У. Н. РАДИ

При кінці червня відбулася на вигнанні в Західній Європі друга з черги пленарна сесія Української Національної Ради, в якій взяла участь представники поодиноких українських політичних партій, включно з опозиційної Організації Українських Націоналістів-Револьюціонерів. Сесія прийняла цілий ряд важливих рішень та затвердила новий склад Виконного Органу. Ухвалено, що в авіаподорожі неспроможності скликати чергову сесію в передбаченому законом часі, всі справи покладуватиме Президія Ради, зложена з представників усіх політичних партій і груп. Подробиці сесії будуть подані в чергових числах цього щоденника.

ПРЕЗИДЕНТ КОМІТЕТУ „ПРО УКРАЇНА“ БЕЛЬГІЙСЬКИМ МІНІСТРОМ.

Брюссель, 29. червня. — Виолетень „Про Україна“ повідомляє, що президент бельгійського Комітету такої ж назви, який і видає той бюлетень, професор лювєнського університету та відомий бельгійський економіст А. Е. Янсен, був іменований державним міністром.

СОВЕТИ „ПРИВІТАЮТЬ“ АМЕРИКАНСЬКІ ТОРГОВЕЛЬНІ ПРОПОЗИЦІЇ

Москва, 6 липня. Виявляється, що предсідник Верховної Ради СССР, Миколай М. Шверник, приймаючи передуроча кредитні листи від нового американського посла, адмірала Алена Г. Кірка, висловився недвозначно, що Советський Союз прийняв би з увагою та інтересом кожну американську пропозицію для поширення советсько-американських торговельних стосунків, як теж загального зменшення економічних обмежень між обома країнами. Подібну заяву зложив Шверник теж під час попереднього прийняття новопризначеного британського посла, сера Девіда Келлі, відносно советсько-британських господарських взаємин. Цим заявам віддається на Заході велику увагу, приймаючи їх за нові можливості нормалізації стосунків між Сходом і Заходом. Проте, не бракує і всіляких здогадів та застережень щодо мотивів цього нового советського звороту у відношенні до Заходу.

КОРОЛЬ ЮРІЙ ПРИЙНЯВ ІЗРАЇЛЬСЬКОГО АМБАСАДОРА

Лондон, 6 липня. Британський король Юрій прийняв вчора в Букінгемському палаці ізраїльського посла, д-ра Мордекаї Еліаша, що пропонував свої кредитні листи. В цьому прийнятті король зробив винок, бо Британія ще не визнала Ізраїля де-юре, тільки де-факто.

В ПАРИЖІ СУДЯТЬ ЗА КО- ЛАБОРАЦІОНІЗМ БАСАРАБСЬКОГО МІЛЬОНЕРА

Париж, 6 липня. Тут викликав велику сенсацію судовий процес проти колишнього „залізного магната“ в Басарабі, Йозефа Йоановича. Його судять за господарську співпрацю з німцями, хоча він рівночасно виказується документами його великих заслуг для французького підпілля під час німецької окупації.

ВАН ЗЕЛАНД НЕ МОЖЕ СТВОРИТИ УРЯДУ БЕЛЬГІ

Брюссель, 6 липня. Бельгійський регент принц Карло прийняв резигнацію іменованого ним після виборів прем'єра Пола ван Зелянда, якому не пощастило створити нового коаліційного уряду, мимого його великих зусиль в тому напрямку. З поінформованих джерел заявляють, що регент тепер обмірковує можливість проголошення нових загальних виборів, що мали б остаточно вирішити справу повороту короля Леопольда, що тепер перебуває на „добровільному вигнанні“ в Швайцарії.

КОНФЕРЕНЦІЯ ДЛЯ „НОРМАЛІ- ЗАЦІЇ“ ПОЛОЖЕННЯ В БЕРЛІНІ

Берлін, 6 липня. — Уряди чотирьох великодержав доручили вчора своїм командантам в Берліні відбути конференцію для виконання інструкцій Ради закордонних міністрів, виносених на останній конференції в Парижі, для „нормалізації“ положення в поділеному на сектори Берліні. Рішення вважається за найважливішу подію дня, бо воно означає відновлення до певного ступення господарської та політичної співпраці між Советським Союзом і західними великодержавами. Чотири команданти Берліну вже вчора відбули перші наради, на яких створено відповідні комітети спеціалістів, що мали б подробице обдумати можливість виконання паризьких доручень. Того самого дня вже проголошено підписання однорічного торговельно-платничого договору між Польщею та західними зонами Німеччини. Договір передбачує товарообмін на загальну суму 70,000,000 доларів і може стати базою нормальних торговельних стосунків між Польщею та західно-німецькою федеративною республікою, що вже в найближчих місяцях має стати доконаним фактом. На вчорашній конференції команданти Берліна советський представник мав погодитися на цілий ряд дальших торговельних зв'язків між Сходом і Заходом. Рівночасно Совети погодилися на переїзд через їх зону з західних зон до західних секторів Берліна 19 потягів денно, включно з німецькими пасажирськими потягами. Західні спостерігачі стверджують, що нагла советська „готовність“ на цілий ряд господарських стосунків з Заходом має свої глибокі причини в загальній господарській кризі за залізною завісою і в чораз більше зростаючому недоволенні з тої причини серед советських сателітів.

ПРОПОНУЮТЬ „УРЯД НА ВИГНАННІ“ ДЛЯ СХІДНОЇ НІМЕЧЧИНИ.

Берлін, 6 липня. — Німецька преса в західних секторах Берліна пропонує створити для зайнятої Советами частини Німеччини окремий німецький „уряд на вигнанні“. Цей уряд мав би бути створений при уряді західно-німецької федеративної республіки і його окремим завданням було б виконувати рткічними зі східної Німеччини та вести пропагандистську війну проти советської окупації. Це мало б бути рівночасно великою підтримкою для німецького визвольного руху під Советами, що там вже давно почався та який охоплює щораз більші кола німецької людності, зокрема молоді, на яку теж Совети звертають головну увагу, випілюючи їй свої комуністичні доктрини.

ПОЧАЛАСЯ 9-ТА СЕСІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ РАДИ.

Женева, 6 липня. — Вчора тут почалася вже дев'ята з черги сесія Економічної та Соціальної Ради Організації Об'єднаних Націй, що має тривати 52 днів на порядку денному. До важливіших справ належить теж проблема дальшого підкування європейськими та іншими втікачами і переміщеними особами після ліквідації ІРО в половині червового року. На цю тему дирекція ІРО передала Раді відповідне повідомлення.

НОВІ АМЕРИКАНСЬКІ ПРО- ПОЗИЦІЇ НА МІТНІЙ КОН- ФЕРЕНЦІЇ В АННЕСІ.

Аннесі, Франція, 6 липня. — Від довшого часу тут відбувається міжнародна конференція, завданням якої є оживити міжнародну торгівлю відповідним унормуванням митних зобов'язань і обмежень. Сьогодні тут з поінформованих кол заповіли, що американська делегація в найближчому часі задумує внести цілий ряд нових пропозицій для поборювання імпортових обмежень та для створення відповідної рівноваги в міжнародній торгівлі.

ЕВРОПА ОБСТОЮЄ ДОМА- ГАННЯ ДОДАТКОВОЇ АМЕ- РИКАНСЬКОЇ ДОПОМОГИ.

Париж, 6 липня. — Американський секр. скарбу, Джан В. Снайдер, продовжував тут вчора свої наради з європейськими господарськими спеціалістами в справі оживлення торговельних стосунків. Французи обстоюють, що для досягнення цієї мети необхідна додаткова американська допомога поза пляном Маршала.

ЕСПАНИЯ ЗАПОВІДАЄ ПО- ЛЕГШЕННЯ ГОСПОДАР- СЬКОГО КОНТРОЛІ.

Мадрид, 6 липня. — Еспанський міністер торгівлі і промисловості заповів цілий ряд полегшень урядової контролю еспанського господарства, зокрема на меті вможливити еспанським приватним підприємцям тісніші торговельні стосунки з Америкою.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Ha рік	\$7.00	One year	\$7.00
Ha рік	\$3.75	Six months	\$3.75
Ha рік	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
Ha рік	\$10.00	One year	\$10.00
Ha рік	\$5.25	Six months	\$5.25
Ha рік	\$2.75	Three months	\$2.75

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПІДТРИМАТИ ПРАЦЮ

У. К. КОМІТЕТУ

Американські українці завжди були за акцію, яка старастя допомогти визволенню українського народу. Вони навіть негодували, коли не велось такої політичної акції, цілком якої було звернення уваги американському громадянству та американському уряду на московську, польську, чи яку іншу агресію, звернену проти України, чи на терпіння, які доводяться переживати українському народові під ворожими окупаціями. Масові маніфестації проти Москви чи Польщі, чи в обороні Карпатської України, які ми бувало влаштовували, виводили на головні вулиці найбільших американських міст десятки тисяч наших громадян і громадинок. Один такий маніфестаційний протест в одному великому місті коштував, як наші відносини, велику суму гроша. До того люди тратили робочий день. Але, як знаємо, наші маси охоче це все робили, не жалючись ні труду, ні гроша. Ні спека, ні холод, ні зливі дощі (бо й такі бували!) не були тут ніякою перешкодою.

Отже не можна сказати, щоб не було в американських українців серця, вразливого на долю своїх рідних у старому краю. Але зате завжди важко було діставати грошеву допомогу на постійну політичну акцію в справі України. Правда, Український Народний Комітет, що повстав в 1919 році, зібрав у світлі часи відродження української державності сто тисяч доларів на політичну акцію, але акцію так поведено, що потім прийшлося покутувати за це майже 20 років новій організації, якою було Об'єднання Українських Організацій в Америці. Ця організація збирала і вислала до краю майже пів мільйона доларів на різні народні потреби, але політичну акцію вела майже без ніякого видатку. Зміна щодо цього зачала наступати щойно з початком Другої Світової Війни, коли покликано до життя Український Конгресовий Комітет. Згодом, як УККомітет переорганізувався і почав видавати "Український Квартальник" (Ukrainian Quarterly), та вийшов у добросусідські зносини з Комітетом Українців Канади, ситуація зачала якийсь час поправлятися, особливо, як пішов посилення більшовицький похід проти українських емігрантів та цілої української визвольної боротьби. В надії, що положення покращало, УККомітет перебрав на себе ще дальші поважні фінансові зобов'язання у зв'язку з видаванням двотижневого "Українського Бюлетеню" (Ukrainian Bulletin), який є органом Панамериканської Української Конференції. Коли до цього ще додати видання такої актуальної книжки, як "Ukrainian Resistance" та різні політичні поїздки, як на Конференцію Об'єднаних Держав у Сан Франсиско, чи до Парижа, чи теж поїздки до Вашингтону та тим подібне, то зрозуміємо, що це все вимагало більшої суми гроша. Український Конгресовий Комітет узявся за систематичну працю політично-інформативного характеру, завданням якої є постійно дбати, щоб справа визволення України не йшла в забуття, ні тут в Америці, ні на міжнародному полі, в Об'єднаних Державах, чи деінде. Є це дуже важна праця. Ведена вона охотно й в скромних рамках, але треба надіятись, що Четвертий Конгрес Американських Українців, який радитиме в листопаді в Вашингтоні, ті рami поширить і засоби посилить. Але як УККомітетові витримати фінансово до цього часу?

Не ставили б ми цього питання так просто, коли б не було на це важкої причини. Майже два місяці не прибуло до УККомітету ні одного долара на витримання офісу та видавництва! Виявляємо цей багатомовний факт у тій надії, що він таки промовить до когось з наших свідомих людей. Іншого способу газета не має. Зрозуміймо, що політична праця, яку веде УККомітет, не може підупадати, вона тільки повинна і мусить бути посиленна!

УТЕЧА З СОВЕТСЬКОГО "РАЮ"

Делегація англійських жінок, вислана на звідом до Советського Союзу, повідомила з Москви, що життя в цій країні зовсім задовільне та що там нема й сліду якихсь-то таборів примусової праці. Такі новини, переслані з Советів підтеперішню пору, навіть найбільш прихильник Советського Союзу мусить прийняти скептично, бо вони вже цілковито суперечать фактам, що загально відомі. Тому цікаво знати, в якій цілі англійська жіноча делегація розіслала по світі того роду новинки.

Тому, що делегація англійських жінок могла виїхати тільки за відомості й дозволом свого уряду, не важко було їй призирати вісті з урядових британських джерел, щоб мати наперед інформації про положення населення і про його терпіння та не дати себе баламутити новими "Плато-кінськими селами" та советською фата-морганою. А яка це фата-моргана і як вона противорічить тому, що оголошили згадані жінки, пізнаючи хочби по тім, що пише Маргарита Гірінс в Сатердей Івнинг Пост з початку червня у статті "Росіяни тікають з Росії".

Коли читаємо про втечі з советського "раю" мимохідь нагадується нам опис англійського письменника Де Квінсі про втечу татарів з надволянської області за часів царя Катерини. Те, що написав Квінсі на основі різних оповідань, є тільки слабою уявою того, що діється за часів Сталіна не з татарами, які хотіли вирватися колись з царського ярма, а з самими "росіянами". Ця назва обіймає різні національності, що живуть під Советами, а які певно пішли б за прикладом татарів, якщо б тільки мали спроможність це зробити. Колишні татари докочили втечі збірним ауслаєм півмільйонів маси, а з-під Советів-утікають одиниці напружаючи особисті сили до найвищого ступня. Не зважаючи на це, що кожний втікач здається тільки на власні сили, знавці обрховують, що від 1945 р. до останнього місяця 13 до 14 тисяч осіб втекло з-під советського режиму до американської та англійської зон у Німеччині.

Як приклад такого зусилля згадується Ігора Букарова, якого 19 років задержувало в комуністично-советськими доктринами, одначе одного дня він таї передерся через різні забори, починаючи з Мінська і впродовж 63 днів перейшовши 1,200 американських миль і кордон советської Польщі, дістався таки до Німеччини та вкінці опинився в Мюнхені, в американській зоні.

Тисячі інших перекарадають надлюдськими зусиллями і

потайки живуть у західній Німеччині, щоб не дати себе придивити американській владі та не бути приневолені повертати до советського "раю". Утікачі твердять, що навіть до Африки, до Південної та Північної Америки дістаються поодинокі советські громадяни, намагаючись дістатись якнайдалше від непростих опікунів своєї рідної землі.

Крім цього кожного місяця втікають тепер сотні офіцерів советської армії — і то різних рангів. Є між ними цілий тузун генералів, є повно членів Комуністичної партії, є офіцери розвідки, воєнні герої, інженери, артисти, а навіть є кат НКВД, який має коло 150 жертв на своїм сумлінні.

Спонукою до втечі бувають звичайно оповідання советських вояків, які повертаються домі в служби в Німеччині або з країн сателітів. Советські вояки розповідають своїм односельчанам дива про те, як людяно поведуться американські вояки з підбитим німецьким населенням або з советськими вояками. У такий спосіб населення в під-советських землях довідуються, що десь на світі є ще місце, де людина є людиною, де робітник має не тільки що їсти, але й мешкає краще ніж мешкає советський комісар та де можна вільно заговорити і сказати те, що людина думає.

Коли тепер американці змінили своє відношення до втікачів і не висилють їх "на розвідку", а дають їм право азилу, втікачам розв'язалися язички. Вони признаються, що підчас втечі кожен з них був готовий заподіяти собі смерть на випадок, як би їх були приловили не тільки червоноармійці, але й навіть американці. Советські втікачі теж уже навчилися, як виходити з укріплень і говорити до американців. Вони представляють себе як політичних втікачів і американці на це дуже чутливі. Тепер високі американські урядовці й офіцери в Німеччині починають розуміти, яку велику шкоду американський воєнний уряд заподіяв самим смітальникам з України й з інших під-советських земель тим, що після покінчення воєнних дінь сотки тисячів колишніх советських невольників вислала советському уряду в жертву на цілопалення. Яка ж це не невіджалувана втрача для самої Америки в теперішньому часі! Хоч з під-советського режиму втікають тепер німці з східної Німеччини (пересічно по 30,000 місячно), то американські розвідники тепер уже прийшли до свідомості, що тільки "росіяни", які втікають з-під Советів можуть дати їм вірні й неоцінені

інформації про советські відносини і про різні місцевості на великій советській території.

Колиб так прийшло до війни між Західними Державами і Советами, то тільки під-советські громадяни могли б створити підземний рух, який міг би дати неоцінені стратегічні користи. Так, як неможливо бувати вісті про переміщення втікачів з Кавказу, України й інших земель, заки вони дістануться на Захід, так само можуть вони виконати

За український театр в Америці

Український театр, справжній український театр, що відповідав би всім вимогам модерного театрального мистецтва, це безсумнівно одне з найслабших місць українських культурних проявів в цій країні. Багато з нас пережило записаний в історії переможний похід української хорової пісні під геніальним провідом покійного Олександра Кошиця, ми мали вже на американській сцені прекрасні зразки сольових вокальних і інструментальних виступів, ми бачили теж з відповідним успіхом виставлені українські пісні, але вони були типово аматорські, хоча часом і на велику скалю організовані. Коротко, український театр в Америці ще далеко не сказав не тільки свого "останнього слова", але в більшості випадків не вийшов поза початкові рямці своїх можливостей.

На це склалися багато причин. Перше — чужомовний театр, що може розраховувати на публіку майже виключно з одної, та ще й чисельно обмеженої етнічної групи, тут взагалі не має багато вигод на розвиток. Інше діло пісня і музика; їх розуміють всі, без огляду на знання мови. Теж справа української театральної тематики тут грає свою роль. Загально відомі українські класичні чи інші популярні, переважно побутові пісні, тут вже продукувалося багато разів та в різних "постановках". Але все це було під кожним оглядом далеко від того, що могло б задовольнити навіть не кінце вибагливого глядача. Але найбільшою причиною недоводянь в українському театральному мистецтві була безсумнівно відсутність одного найголовнішого фактора: справжніх ентузіастів тої мистецької діяльності, що мали б досить тільки "доброї волі", але й вміння театр організувати і його відповідно "поставити", не уступаючи перед безліччю всіляких перешкод.

Поважних змін на краще і

під цим оглядом можна сподіватися тепер, у зв'язку з приїздом нової імміграції. Власне наша американсько-українська громада, крім цілого ряду інших визначних та високо-кваліфікованих і талановитих мистецьких сил, збагачена двома без сумніву чоловіми представниками, організаторами і справжніми ентузіастами українського театрального мистецтва. Це: Йосип Гіряк і Володимир Блавацький.

Оба ці, сьогодні вже не наймолодші справжні пробоєвники і герої українського театрального мистецтва, мають за собою єдину в своєму роді і можливу тільки в найтвердіших українських обставинах театральномистецьку працю і кар'єру. Гіряк в підсоветській дійсності а Блавацький в менш твердих обставинах під Польщею. Оба опісля опинилися на скитанні в Західній Німеччині і оба в усіх обставинах доказували того, що ми не можемо назвати інакше, як чудом.

Ми свідомо не писатимемо про них самих, бо оба вони того не бажають собі. Заждіть — кажуть — аж ми щось покажемо. Крім того, ані Гіряк, ані Блавацький не потребують вже будь-яких рекомендацій теж для нашого громадянства. Їх найкраща рекомендація це їх творчість їхнього життя. І якщо з цієї точки зору дивитись тепер і на можливості українського театру в Злучених Державах, то можна мати тільки найкращі надії.

Йосиф Гіряк тепер живе в Нью Йорку і хоча йому доводиться важким трудом заробляти на прожиток, він ані на хвилину не резигнує з думки про свою студію, що продовжувала б працю, започатковану вже на еміграції в Європі. В цьому напрямку вже пороблено та продовжується відповідні заходи. На їх вислід доведеться ще деякий час зачекати, але хто знає Гіряка, той знає теж, що ці заходи не будуть даремні. Разом з-П. Гі-

няком є його дружина, відома артистка Олімпія "Добровольська та кілька його співробітників з Європи."

Володимир Блавацький живе у Філадельфії і теж важко працює "акліматизується" на новому терені. Як Гіряк не залишає думки про свою Студію, так і Блавацький поступово, але вперто починає реалізувати ідею справжнього, професійного Українського Театру в Злучених Державах. В тій же самій Філадельфії живе музичний співробітник Блавацького ще з Львівського Оперного Театру, якого Блавацький був керівником в роках 1939-1944, та опісля еміграції в Західній Європі, проф. Барнич, у Філадельфії є теж примабалерина Київського і опісля Львівського Оперних Театрів, Валентина Переславська і теж кілька визначних інших артистів, з Паздрієм на чолі. Всіх цих справжніх ветеранів українського театральномистецтва Блавацький тепер знову об'єднує в новий ансамбль, думає доповнити його місцевими артистами та дати нашому громадянству те, на що воно так довго чекає: справжній, професійний Український Театр, що під кожним оглядом дорівняв би передовим театрам в цій країні.

Як довідуюсь, В. Блавацький вже почав конкретну підготовку до першого, інвагуаційного виступу. На перший виступ в його репертуарі вибрано зроблену ним самим ще в Європі драматизацію "Батурина" Лепкого. Опісля мали б прийти "Мужчина з минулим" та інші. Перший виступ планується вже, можливо, на вересень цього року. Це буде безсумнівно рішальна хвилина в українському театральномистецтві в цій країні і так до неї повинен поставитися наш загаль. Бо від цього, не менше як і від самого Блавацького та його ансамблю, залежатиме вирішення одної з найважливіших проблем американсько-українського культурного життя: бути чи не бути вільному українському театрові на цій вільній американській землі. Прийдемо, побачимо і оцінимо.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДИНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

К. ПЕТРУС

СОВЕТСЬКІ АРЕШТАНТИ

ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОБДУРЕНИМ ЧЕРВОНОЮ ПРОПАГАНДОЮ.

65)

Всі ув'язнені висипали на палубу і понурими поглядами вдивлялись у тундру, вкриту туманами і білими оазами вічних снігів... На березі притулилися невеличкі поселення з 50-60 жарючих хатюпок, на східній околиці його — будова колишньої церкви, без бані та хреста, та один великий дерев'яний будинок — приміщення місцевої ради, та внизу, біля самої річки, невелика електростанція, збудована рік тому першою партією ув'язнених... Вони стояли тепер усі на березі, деякі вибрались на крижану гору, втворюючи з крижин натиском води, і радісними вигуками ви-

дасть. Капуть нам тут. Прощай, воля і "зелений прокурор"!

23 червня наш етап почали ідеологічно обробляти. На нашу баржу, де було найбільше інженерно-технічних робітників з'явився так званий "виховник", теж ув'язнений побутовик з колишніх чекістів і почав розмову.

— Так ось, товариші, — говорив він, — ми перебуваємо на 69 паралелі, на 300 кілометрів північніше від Ігарки. Навколо нас, як бачите, неосаянна тундра, вкрита численними невеличкими озерами, мохами, торфовиками та кардуватими деревами. Таке дерево — березка, скажемо, товщиною з олівця, висотою трохи більше, ніж метр, має 200-300 літній вік... Та й вірності воно велике не може, бо літній період тягнеться тут лише 5-6 тижнів, та й то дощових... Як ви самі бачите, зима ще сьогодні не зовсім кінчилася, а на початку серп-

ня вже з'являється перші приморозки. Тут все поспішає жити. Рослини вкриваються листям на протязі 2-3 днів і за такий же час втрачають його... Дикі гуси, які тут водяться тисячами, також поспішають виводити нове покоління, підгодувати його і назад — до тропіків. Зимує тут тільки курпатки, сови, ведмеді, зайці, пеліси, дикі олені, вовки... Літом вони літають і стають плямисті, а взимку все одягається у біле.

Зими тут бувають міцніші. Морози доходять до 60°, хуртовини зриваються такі, що Дудинку заносить, над двоповерховим будинком сови влітають по снігу дорого влітають... Особливо страшна "чорна хуртовина" в трьохмісячній полярній ніч. Минулої зими ця хуртовина занесла в тундру наших трьох людей разом з трактором... Хлопці загинули, а трактор виявили тільки влітку... Як бачите, тут

влітку буває трьохмісячний полярний день, а зимою така ж трьохмісячна полярна ніч з красивим полярним сяйвом. І чим ближче до полюса, тим більшими стають полярний день і полярна ніч. Як відомо, на самому полюсі рік рівний одній "добі", як день, так і ніч тривають по 6 місяців. На полярному ж полі полярний день і полярна ніч тривають лиш по 24 години... Перший схід сонця після полярної ночі тунгуси святкують тут, як у нас колись святкували Великдень...

Суворі й недоступні тут природа. Але й страшенно багато своїми надрами. В Норильських горах виявлені величезні поклади поліметалічних руд: срібло, золото й платина. І поруч у великій горі — незліченні шари вугілля... А далі — ще гори — "золоті, платинові, нікелеві, срібні". І ось, партія й уряд ухвалили біля підніжжя цих гір побудувати поліметалічний комбінат

і місто Норильськ, зв'язавши їх з Дудінським протом першою в світі заполярною залізницею. На цю працю нас всіх сюди і привезли. Нам дають червоноармійський харч, заполярний вітамінний приділ, необмежені можливості користуватися лавкою, теплий одяг, безкоштовний рух на території будівництва, влітку — звичайна поштова сполука з батьківщиною, а взимку — гідроплани й радіо... Чесною своєю працею ми повинні відкупити свою провину перед советською країною і повернутися до соціального суспільства ударниками й героями праці, а може, й орденоносцями...

Советська влада не тільки карає, але й нагороджує достойних... Не бійтесь ніяких труднощів, ані хуртовин, ні морозів. Немає таких фортець, яких би не змогли здобути більшовики. Пам'ятайте, що цим будівництвом безпосередньо керуватиме сам това-

риш Сталін! — закінчив "виховник" свою розмову і несподівано звернувся із запитанням до молодого хлопця-урка, що погано його слухав: — Ви, товаришу, який маєте фах?

— Токар, — спокійно відповів хлопець.

— Токар? По дереву чи по металу?

— По пайках, — посміхнувся урка і дзвінко цмокнув губами, мовляв, нічого нам, "трічі підкути і дерекутим", зуби заговорюють, це, мовляв, більше торкається "контриків" та інших різних "Миколаїв Васильовичів", а не їх — соціально-близьких...

Баржа загітотіла й загула. "Виховник" збентежився, записав собі до записника прізвище жартівника і швидко зійшов на берег. Йому вслід лунали вигукі урків:

— Від роботи коні дохнуть!

— Робота дурнів любить!

(Дальше буде).

Василь Шевелівський.

Кривава гуцульська слава

Гуцулю Ксеню, в тобі на трембі, лиш однім на сім світі, про сий жаль розкажу...

Гуцульський Бескид — це найвища й найкраща частина Українських Карпат. Велетенські гірські верхи підіймаються високо понад темною густиною смерекових і ялицевих лісів.

У середній смузі Чорногорі виступають найвищі верхи: Говерла 2,058 м., Піп Іван 2,026 м. і Петрос 2,020 м. Всі ці верхи бачисто заокруглені з лагідними схилами. В похиліні й лісами вкриті збічки повгрозалися гірські потоки, які утворили глибокі й вузькі долини. Тими долинами течуть ріки: Прут, Рибниця, Білий і Чорний Черемош, а на південь тече Тиса. В долинах багато гарних водопадів та шипотів.

Чорногора вкрита буйними пралісами, діси покрили її аж до висоти 1,600 м. Понад лісами простяглися полонини, які в Чорногорі найбільше просторі та мальовничі.

Чорногора — це родить. Не родить, пишущо. Вихоує чинарників, Сирок і женицю.

Населення Гуцульського Бескиду це гуцули. Це одна з найкращих расових груп українців.

Краса гір та верховинська природа вплинула на їх владу, виробила у них високі артистичні здібності та надала їм поетичного полету.

Гуцули веселі, гостинні, честілюбиві; приязні до своїх гір, звичаїв, мають вроджені здібності до майстерства й різьби, ткацтва, килимкарства й гончарства.

Вироби їх здобули собі славу далеко поза Гуцульщиною, а зараз і на цілий світ, куди тільки химерна доля загнала нашого скитальця. Уже панська Польща висіла ці вироби на міжнародні вистави, як вироби польських гуралів. Гуцул Василь Девдюк із Старого Косова вирізав цілу обстановку в гуцульським стилі для маршала Польщі, Я. Пілсудського, якого він дуже часто пишався перед чужоземними представниками.

Осередок Гуцульського мистецтва є Косівщина, а особливо село Яворів, яке вважається центром того мистецтва і оригінального будівництва. На верхній висоті і створила навіть свою школу родини Шкрібляків.

Большевики вже в перших місяцях зайняття Гуцульщини прегарно зорієнтувалися у її земних та духовних багатствах. Зігнали різьбярів до артілей, в яких занедала оригінальність і винахідливість; все робилося по плану і на замовлення, з мистецьких виробів зроблено предмет широкого вжитку, на чім, очевидно, мистецтво страшенно потерпіло.

Восени 1930 р. в Косові відкрито Школу Гуцульського Мистецтва, завданням якої було зберігати й розвивати гуцульське мистецтво і взагалі гуцульську культуру. На Гуцульську Академію звернули увагу артистичні кола Києва

й Москви. В Академії викладали найздібніші різьбари й найкращі знавці гуцульської культури. Здавалося, що Академія досягне вершини свого розвитку.

Однак НКВД теж поцікавився Академією, її викладами та учнями та почало розпитувати їх по батькові. У цей спосіб вдалося большевикам зібрати й виявити найкращий людський матеріал з Гуцульщини і холодною зимою 1940 р. вивести його на Сибір. З мистичними поступили большевики дійсно „по мистецьки“. З-над Збручу мусіли вони вистати письмову петицію до Сталіна з гарячим проханням, щоб дозволив їм добровільно переселитися на Сибір. Щойно по ласкавій згоді рушив вантаж з „добровільними“ переселенцями у далечінь.

З того часу Гуцульська Академія почала підпадати, різьбари уникали артілей, і взагалі не виявляли свого звання. З поворотом большевиків на Гуцульщину відновлено Академію, вихованки якої в минулому році в Москві передали Сталінові цілу різьблену обстановку, яку ми мали спроможність оглядати в комуністичній пресі Канади.

Краса Гуцульщини та її чарівні мешканці прикували увагу не тільки українських, але й польських та мадярських письменників. Хто з нас пройшов — Долину Прута з пісню на устах:

Над прутом, у лузі,
Хатинка стоїть,
Живе там дівчина,
Хороша як світ...

Хто прислухувався водопадів в Яремчу; блукав по комах Довбуша в Ямні; вирізюлював свій підпис на Каміні Довбуша; подивлявся різьблені природою Церковці в Бабині; гордо ступав по Сокальським, де Король-Гуцул дрімає; сидів на Писанім Каміні; мочив ноги в Черемоші та пригладявся своєму образу в чорногорським озері Шибенім — той не здивується, що краса Гуцульщини зайняла таке почесне місце в краснім письменстві.

Хто з нас не любивався Королем-Гуцулом — Федьковичем; не мандрував за Каміною Душею — Хоткевича; не брив Черемошем з Франковим Юрою Шиманюком; не насолоджувався Тінями забутих предків — Коцюбинського; або не поплескував на сцені Верховинців-польського письменника Коженювського.

Досі ще мало є знана праця польського письменника Вінченка: „На високій полонині“, яка своїм об'єктивізмом та любов'ю до гір і її мешканців — що їх автор уважає за найкращий тип українців — є неабияким вкладом в українську етнографію. Названий письменник, зараз у Франції, доповнює і пригортає до видання цю працю.

Краса Гуцульщини і її мешканців притягала не одноразово до себе Юсифа II, цесаря Австрії, який у Яремчу залюбив був у дівчині з полонини. А Рудольф Габсбург у

Рафайлові, серед непрохідних пушч у підніжжя полонин, найшов собі місце на свій найкращий мисливський палац. І велетенішого письменства, Франко, Павлик, Грушевський та Коцюбинський відмітали в долину Черемошу від міського життя і як вірили блукали по високих полонинах і тут знову находили полет до нової творчості.

У селі Криворівня, на простій царинці, з трьох сторін оповитій бистрими водами Черемошу, з чудовим видом на Чорногорю, стояла хатина пок. М. Грушевського. Саме ця хатина була осередком і осідлом згаданих велетнів.

„Ось під цим смерекою“ — оповідав гуцул Іван Могорук — „любив читати Грушевський, а ось там, під тими ялицями писав і писав... шос, а переривав свою працю тільки тоді, як віллі схилили з полонини у затишшя гір нчувають“.

Місце, де колись стояв будинок заросло хащами, лише уважний глядач найде рештки кам'яної підмурівки. А реки і ялиці, за словами Івана Могорука, затужили за Грушевським і то саме ті, що він їх найбільше любив. Якісь дивним збігом обставин в самий день смерті Грушевського шадевий буревій вдячливо повертав з корінням смереки й ялиці. „Як ми довідалися про смерть Грушевського“ — оповідав Іван Могорук — „ми плакали як за ним і за його смереками“.

Ті наші любі, високі Карпати давали схоронище населенню перед татарами, приймали гостинно тих, які ненавиділи військової муштри або не зносили кнута жандарма, поліца, енкаведиста чи гестапівця. Незабутній Король-Гуцул, Довбуш, свою головну квартиру розложив на самих верхов'ях Чорногорі, де йому хлопці-опришки наливали до чарки горілки і до ватри докидали дров.

На захист України Гуцульщина вислала Гуцульський Курінь під команду Гуцула-інж. Гриця Голинського, якого в р. 1940 замордували большевики в підвалах НКВД.

Ті наші любі, високі Карпати і зараз гостять у себе нашу невміру Українську Повстанчу Армію. На наші любі Карпати глядять зараз увесь світ.

Отож не диво, що вже Польща звернула пильну увагу на наші Карпати, особливо на Гуцульщину. Відносно швидко долина Прута вкрилася люксовим віллям та асфальтовими дорогами. Літніча Гуцульщини притягала літників тисячами. У слід за тим ішло зубожіння гуцулів, гроші, отримані за продані парцелі, скоро витрачувалися, а полонини переходили в чужі руки. Чужинець приносив з собою деморалізацію. Підпіштував гуцулам, що він польський гураль, заохочував його носити міський одяг та привчав панських манер. Чужинець витискав гуцула з верхів гір, а самий займав його придорожні царинки та місця праці. Працю в тартаках, при дорогах, при сплаві дерева дарабамі, як сторожів влілі і лісових робітників можна було дістати лише за змінною обрідку.

Вкінці стихійні нещастя, як виливи Прута й Черемошу, змивали прибережні засіви віса й „буринки“ (бараболі), наносили на Гуцульщину марево голоду, на що, очевидно, польський уряд був глухий.

Ці лихоліття використовув польський уряд і повів акцію польонізації Гуцульщини. На чолі „Товариства Пшияцол Гуцульщини“ ставув самий міністер війни, ген. Каспшичкі. Почалася організація гуцульського театру з розіздами по цілій Польщі, воження гу-

БУВШІ СКИТАЛЬЦІ ПРОТИ ЗАЯВ СОВЕТСЬКИХ ПРЕДСТАВНИКІВ.

Українці, що після II-го світової війни прибули до Канади — мешканці міста Віннипегу — зібрали на вічу в дні 19. червня 1949 р., записавшись зі змістом виступу делегата Польщі Генрі К. Альтмана, в першій половині травня ц. р., в Комітеті Суспільних Справ Генеральної Асамблеї ОН в Лейк-Соксес, в якому цей делегат висловив неправдиві твердження, будьто би Західні Держави використовували табори скитальців як резервуар робочої сили для себе та по приїзді скитальців до країни їх нове поселення трактували їх як невілників і не признавали їм таких прав, як своїм власним горожанам, ухвалили таку резолюцію:

Зібрані українці рішуче протестують проти такого, непершого вже, намагання делегатів Советів та їх сателітів представити поміч Західних Держав для переміщених осіб у зв'язі фальшивому світі. Рішуче стверджують, що коли б не поміч Західних Держав — тисячі переміщених осіб були б втратили життя, а всі були б втратили надію стати свободними людьми. Підкреслили свою глибоку вдячність Канадському Урядові, що дав їм змогу переїхати на Канадську вілну землю. Стверджують, що приїхали в Канаду вповні добровільно, у великій мірі до своїх кривих та знайшли тут працю. Є звичайною брехнею, що трактують їх як невілників, або гірше, як своїх власних горожан. Свідомі тяжкої долі та життя великої кількості скитальців, що перебувають даліше в таборах в Німеччині, зібрані українці просять Уряд Канади поширити межі імміграції на Канадську вілну землю та прийняти зі скитальцями те більше іммігрантів. Особливо просять звернути увагу на особи старші, неповні спосібні до праці — наукові сили та уможливити тим особам переїзд на Канадську землю. Висловлюють щире подяку Канадському Урядові та Українцям Канади і їх Організаціям за всю ту поміч, якої дізнали всі українські скитальці як у формі спровадження їх до Канади, так також у формі помічі їм на скитальщині та в перші дні побуту в Канаді.

на вкрилася читальнями „Прогресу“, кружками „Рідної Школи“, „Сільського Господаря“, загуділа праця в аматорських гуртках, молодь горнеться до Соколів, Лугів, Каменирів. (Кінеш буде).

цулів на різномодні вистави й організування шаяхти.

На цей наступ польонізації й деморалізації Гуцульщини зорганізоване українське життя відновлює здвоєною працею на культурно-освітнім і економічнім полі. Гуцульщи-

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

БЕРЕЖІМ ЧИСТОТИ РІДНОЇ МОВИ.

Кожного нового іммігранта, що перший раз розмовляє з давно о сілими українськими братами дивно вражає рідна мова, яка серед американського моря хоч і зберегла свій основний первень, однак до нью вкралася різні американізації, що „подекуди її викривляють, а часами роблять її незрозумілою. Воно і нічого дивного, як український поселенець, живучи в іншій країні й серед іншого оточення та вживаючи іншої мови, додає до свого українського слівника чужі слова, яких він уживає у щоденній мові, чи коли він ці слова навіть часто українізує. З бігом часу вони стаються для нього українськими словами і він передає їх в спадку дітям, а вони в добрій вірі уживають їх як українських. Наш робітник серед тяжкої повсякденної праці не має часу займатися такими справами, як відповідне передання українською мовою деяких американських термінів. Проте всім нам не треба забувати про чистоту своєї рідної мови, великого нашого духового й національного скарбу. Особливо повинні пам'ятати за це ці, що щойно прибувають до Америки.

Ми всі, що здалека від краю не жиемо ритмом життя воюючої України, що не знаходимо поштовхів до знесних, великих починів в її імпульсивних ідеях і не беремо безпосередньої участі в боротьбі за її визволення і серед американського темпа приневолені глядіти головню на матеріальну сторінку нашого життя, не маючи часу на плекання духової культури, навіть серед цих специфічних умов життя не повинні забувати про це, що одержали з груді своєї мами, розвинули під своєю селянською стріхою, утривали в початкових школах в краю та плекати і держати на певній височині. Рівночасно нам треба вивчати чужі мови, бо знання чужої мови це пізнання душі цього народу. Якби виглядала наша рідна мова, коли б наша еміграція на терені Німеччини, Франції, Аргентини і т. д. послугоувалася цими мовами теж і в українській мові? Така дивна мі-

шанина довела б до цього, що ми, емігранти Америки, не розуміли б нашого брата у Франції чи деінде. Тому бережім чистоту і правильності рідної української літературної мови. Понижчі приклади докажуть правильність вище наведених моїх думок.

Український американець в повсякденному своєму житті уживає такі зукраїнічені слова, що часами доводять до незрозуміння новопришлців. Поминаю чисто американські слова, які часто густо влітають наш брат в свою мову. До цих зукраїнічених, що я в короткому часі свого побуту в Америці зареєстрував, належать такі: вацювати, (уважати, пильнувати), цінцювати (зміняти), фіксувати (направляти), бадрувати (клопотатися), пейнтувати (малювати), клінувати (чистити), муфувати (переноситися, змінити місце), шайнувати (чистити), міксувати (мішати), пайнта горівки (скількість пилну, чверть літри), гавз (дім), рум (кімната) і т. д.

По моєму приїзді одна пані показує мені свій дім та каже: „мій Петро випейнтував гавз, а той конер сфіксував, бо другий багато почарцював“. Стараюся самому проаналізувати і думаю, що Петро виробляє горівку-самогоном в дома (від пайнти горівки творю дієслово), бо він її любить і через це є „сфіксований“. Пані бачить моє неясне схоплення, сміється і показує на розі пензель, що невискоз фарби, який відкрив мені таємницю. Або другий випадок. Говорю з одною молодою американкою про спільну знайому. Вона мені відповідає, що „доктор вже її сфіксував і вона є в дома“. Думаю, що дів-

чина впала жертвою любові з якимсь доктором і жде неприємних наслідків...

В перших днях я був дуже закопотаний і станув перед питанням, чи то я здурнів так, що не розумію рідного брата, чи то мої брати в Америці так змудрили?

І ще одне слово є цікаве своїм змістом. Приїхавши тут, я попав на перші позначки безробіття. В родині свого хлібодавця все чуло, що фабрики тепер ідуть „слик“. Отже „слик“ спричиняє безробіття, брак гроша, а в парі з тим нужду і голод. І ще нині не міг би передати рівнозначного українського слова, але докладно знаю його зміст. Цего слова найбільше боюся, воно мене переслідує на кожній кроці, робить мене найкращим робітником, стараюся перевиконати норму, бо над мною є „пан слик“.

Плекати рідну мову можна через постійне читання часописів, книжок і свідоме нежвання чужих слів. По Українських Клубах треба організувати постійне голосне читання нашої преси і корисних книжок. Найкраще вчать і утривають рідне слово театральні вистави. Глядачі чують не тільки літературну мову, але провідна, корисна ідея виставки вкривається в їхню душу і вона своєю стороною повсякденних чинків. При кожному Клубі треба зорганізувати малу бібліотеку і в тому напрямі треба повести відповідну кампанію. Найбільше значення і найшкідливіший вплив має така рідна преса, хоч не треба теж забувати, що через рідну пресу, але ворожого нам національного напрямку, ми депрауємо душі наших братів та заганняємо їх у ворожий наметабір.

Володимир Оренчук.

КУПИТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

УВАГА! УКРАЇНЦІ БАЙОНУ І ОКОЛИЦІ

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ, ПРИ ДОПОМОЗІ МОЛОДИХ ШЕРОВЦІВ З БАЙОНУ

— устроює: —

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, 10. ЛІПНЯ (SUNDAY, JULY 10 1949)

НА ФАРМІ ПЕТРИЛОВ ГРОВ, КЕНЛІВОРТ, Н. ДЖ.

На пікніку буде пригравати відомо оркестра. До танців є дуже простора і гарна галя. Довкола галі є гарні дерева і гарні столи. Шановні українці і українки, як старші так молодші! Український Народний Дім запрошує всіх на Байону так і околиці на цю веселу забаву. Неоминиті нагоди провести неділю серед гарної природи та весело забавитися із своїми знайомими. Враз непогоди пікнік відбудеться в Народнім Домі. Дорога в обидві сторони коштує \$1.25, а вступ на фарму 65 центів. Перший бос відходить в 10 годів, а останній в 11:30 раню.

Шановні українці! Дохід з цього пікніку призначений на будову нового Українського Дому, тож всі як один спішим на цю веселу забаву, щоб збудувати нову хату для себе і для своїх дітей. За гарну забаву ручить — Комітет У. Н. Дому.

УВАГА! — ДІТРОЙТ, ГАМТРАМН І ОКОЛИЦЯ!

СОЮЗ УКРАЇНОК, ВІДДІЛ 26 В ГАМТРАМК

— влаштовує: —

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, 10. ЛІПНЯ 1949

В ПАРАФІЯЛЬНІМ ПАРКУ ЗА ПОНТІАК.

Просимо всіх громадян прийти на цей пікнік, бо половина приходу з цего пікніку буде на місцеву парафіяльну школу, а половина на спровадження українських дітей. Буде добірна музика до танців і добрий буфет, за що ручить Комітет.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВСІХ
ГРОСЕРНИКІВ, БУЧЕРНИКІВ, ВЛАСТИТЕЛІВ РЕСТОРАНІВ, БІР ГАРДЕН І ІНШИХ СКЛЕПАРІВ!

РОЗДАВАЙТЕ НА РІЗДВО
СТІННІ КАЛЕНДАРІ СВОІМ ПОКУПЦЯМ
І ОГОВОШУЙТЕ НА НИХ СВОЇ ФІРМИ!

Замовляйте їх у друкарні „Свободи“.

Ціна за сто календарів з гарними образами і календаріом у двох мовах та з оголошенням Вашої фірми виносить \$24.00.

Svoboda
P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

УВАГА! ЙОНГСТАВН І ОКОЛИЦЯ!

В НЕДІЛЮ, 10. ЛІПНЯ 1949

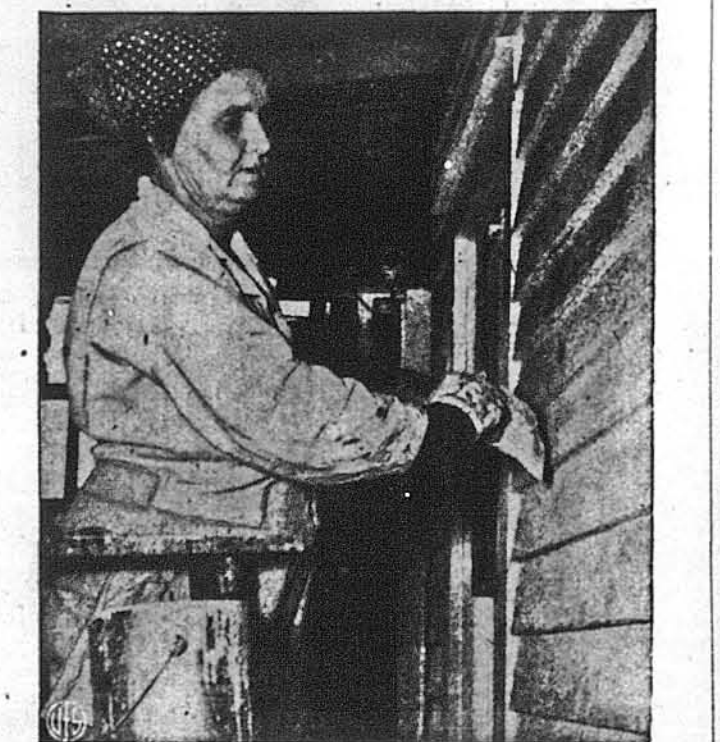
— відбудеться: —

ВЕЛИЧАВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ

В АЙДОРА ПАРКУ (IDORA PARK).

Початок у годині 12-й ополудне.

У святі візьме участь хор Боян під проводом п. А. Когута, виступатимуть танцюристи. Промови О. І. Нагасівського і мейор міста Чарльс П. Гендерсона. Спорт для старших і молодших. До танцю приграватиме оркестра Vagabonds. Dance from 5:30. І багато несподіванок. Мусимо честь запросити шановне громадянство на це Свято. Приїжджайте всі як зблизко так і здалека. Комітет.

ХТО КАЖЕ, ЩО ТІЛЬКИ ЧОЛОВІКИ ДОБРЕ МАЛЮЮТЬ ХАТИ? — Жінка, що не може глядіти на погано помальовані стіни, може помальовати їх куди краще ніж мужчина! Бодай такого переконання є миссис Гледис Скот з Тексас, що вже малює кімнати 22 роки, а люди кажуть, що такі добре малює.

ЗАСУДИЛИ ГЕНЕРАЛА ЗА ДОПОМОГУ В САМОГУБСТВІ РОМЕЛЯ

Розентайм, Німеччина, 5-го липня. — Місцевий німецький суд засудив на два роки важких робіт бувшого німецького генерала Майзеля, закидаючи йому активне членство в нацистській партії та допомогу в самогубстві маршала Ромеля. При цьому виявлено, що Ромель не вмер від ран, як це повідомлено після його смерті, тільки поповнив самогубство після невдалого атентату на Гітлера, в якому він був замішаний.

„ПОМИЛКОВО“ ВИКОНАЛИ ВИРОК СМЕРТІ

Тель Авів, Ізраїль, 5 липня. Після цілого року докопуючись в справі виконання вироків смерті над Меєром Тобіанським, засудженим на найвищу кару ізраїльським військовим судом за зрадливе передавання інформації ворогові, ізраїльський уряд тепер проголосив, що все було „трагічною помилкою“. Помилково розстріляного тепер відкопують та похоронять з військовими почестями на військовому кладовищі.

ШУКАЮТЬ СВОІХ РІДНИХ

УВАГА: Зголошувачі на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохаться на початку листа докинути подати під яким чином в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

За листами чи адресами від скитальників прохается звертатися безпосередньо до З.У.А.Д.Комітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошувачі на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрократичних витратів та за вашої справи.

трату часу на пологодження

ГРУПА — ЛІСТІН ДО:

18,304 б) Марії і Теклі з дому Пенделак з с. Устрик Гірних від Коцур Юліяни.

18,305 Витка аМрії сестри д. Андрія, Мариняк Степана з с. Родвишня, Городок, від Витка Григорія.

18,306 а) Лобар Софії і Евдокії Коваль тіток з с. Нуше, Зборів, від Галамай Григорія.

18,307 Стрельбицький Миколи, Коваль Пилипа від Малай Дмитра с. Василія з с. Спас Старий Самбір.

18,308 Ропяник Петра з с. Рахія, Микитин Василя, Токаревич Василя з с. Слобода Долинська, Долина, від Мельника Іздора с. Ілька і Анни.

18,309 Діденко-Ковалівський Івана і Ілька з Уманя, Україна, від Дончук З.

18,310 Завадський Володимира с. Никанора з с. Завадського, Харківщина, від Олійників Евфрозинії.

18,311 Вуйків Набережний Івана, Дядух Олега від Криль Івана.

18,312 а) Самоленка Гаврила з с. Дзєндзілівки, Київщини.

ПОБРАТИМИ

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ знаменитого українського повістяр **АНДРІЯ ЧАЙКОВСЬКОГО** Сторін 233.—Ціна \$1.20 Замовлення враз з належністю слати до:

„СВОБОДА“

Р. О. Box 346

JERSEY CITY, N. J.

3 Канади належить платити тільки американською валютою.

ДИМІТРОВА ЗАБАЛЬСАМУЮТЬ НА МОДУ ЛЕНІНА

Москва, 6 липня. Зі Софії, столиці Болгарії, повідомлено, що тіло померлого минулої п'ятниці в санаторії біля Москви болгарського прем'єра та відомого керівника комуністичного Інтернаціоналу, Георгія Дімітрова, буде забальсоване подібно як забальсовано Леніна. Тіла Дімітрова вже спроведжено з Москви до Софії і він буде похований з великими почестями в окремо збудованому для нього мавзолеї.

СТУДЮЮТЬ СОВЕТСЬКІ ДОМАГАННЯ ДО АВСТРИ

Лондон, 6 липня. Заступники міністрів закордонних справ чотирьох великодержав продовжували вчора свої наради в справі підготовки мирного договору з Австрією на базі принципів, встановлених Радою закордонних міністрів на останній конференції в Парижі. На вчорашніх нарадах створено дві підкомісії, які мають простудіювати советські домагання до австрійської нафти та дунайських кораблів.

на, від Фільончик Олександрі замужня Панчук.

18,312 б) Коваль Івана і Евгенії, Фудрова Танки від Бойко Павла с. Михайла з с. Золочівка, Бережани.

18,313 Григус Івана з с. Чистопад, Зборів, від Григус Анни д. Андрія.

18,314 Обач Юрія з с. Павлова, Ярослав, від Міць Миколи с. Анастасії з дому Обач.

18,315 До Українців доброї волі: допоможіть перебраться до Америки чи Канади, від вдови по синуку Української Армії Коломінської Олені.

18,316 а) Бакай Михайла і Миколи с. Василя, Бакай Параски д. Миколи з с. Княж-Двора, Коломия, від Бакай Марії.

18,316 б) Бойчук Петра с. Якова, з с. Княж-Двора, Коломия, від Бойчук Марії.

18,317 Борисевич Микити з Полісся від Борисевич Василя.

18,318 Клоц Станіслава, родини о. Рошко, з Сянока, від Ткач Катерини.

18,319 Короляк Олені з с. Гумніська, Камінка Струмилова; Литвин Матрони з с. Болонів, Золочів, від Литвин Іздора.

18,320 Максим Анни д. Юська з с. Страшівці, Старий Самбір, просить таборових Управ на скитальщині проголосити, що Максим Анну пошукує з Америки сестра Анна зам. Радзевич.

18,321 Вухніат Івана з с. Жухів, Білгород, від Гамель Петра.

18,322 Кривних і знайомих з с. Трійці і Топорова від Шишка Степана с. Івана з Топорова.

18,323 Чуйко Миколи з села Мала, Пинськ, Білорусь, від Ферлей Татяни.

18,324 Кривних і знайомих з с. Красна, Надвірна, від Гнатюк Петра.

Нові імігранти

Українці, що приїжджають старанням З.У.А.Д.Комітету паропластом „Дженерал Блечфорд“ до порту в Бостоні, дня 8-го липня:

Бобенко Антін, Катерина, Віктор; Белей Іван, Юлія, Дарія; Відний Петро; Віліньський Павло, Катерина, Віра; Домбчевський Роман, Любов; Фуркаловський Константин, Марія; Гюсвий Федір, Олена; Карпук Василь, Параска; Кісіль Іван, Татяна; Коростіль Михайло, Люба; Криса Дмитро, Марія, Антін, Олекса; Оклевич Михайло, Катерина, Михайло, Анна; Паньків Михайло, Марія; Ридзанич Степан, Іванна; Семаншин Маріян; Стадник Михайло, Катерина, Марія, Іван; Тишинський Богдан, Параскевія, Марта, Олександр; Великохідко Григорій, Пелагія, Михайло, Сергій; Боднар Роман; Боровий Василь, Анна; Бурякук Василь, Маргарита, Олена; Халуца Михайло, Стефанія, Лев, Володимир; Чижик Володимир; Цибар Марія; Чижик Стефанія; Даченко Петро, Анастасія; Добрянська Оксана, Лев; Герц Петро, Марія, Ніна, Микола; Гетьманський Григорій, Агрипіна; Гнатів Михайло Софія; Гуменний Осип; Іванишин Михайло; Качмарек Микола, Катерина; Лушпинський Іван, Іванна, Іларіон, Христина; Макола Семен; Марченко Матрона; Мертюк Петро; Микитин Ксея; Наливайко Олексій; Олексюк Дмитро, Евфрозина; Пасуник Роман; Підоренко Андрій, Анастасія, Ігор; Савчин Валя; Свириденко Вячеслав, Мотря, Володимир, Людмила; Кіналь Андрій, Розалія, Татяна, Лю-

Українці, що приїжджають старанням З.У.А.Д.Комітету паропластом „Дженерал Стурджіс“ до Бостону, дня 9 липня:

Вілоус Антін; Бутгусіс Олекса, Віра, Ольга, Степан; Довгий Іван, Евдокія; Федорчик Василь; Филіппів Павло, Ольга, Вільма; Галіца Петро, Юлія, Іван; Гакецкий Олександр, Лідія, Юрій; Головецький Іван, Галіца, Микола; Криворук Іван, Олена, Микола, Надія; Ліщинський Дмитро, Осип, Ольга, Зенон; Луцук Осип; Личманенко Татяна, Євген; Майборода Василь, Марія, Юрій; Маланок Євген; Микитин Петро, Анастасія; Онуферко Євдокія, Софія, Ірина, Марія; Паніос Климко, Надія; Церих Іван; Прохуревський Корніло, Наталія, Марія, Ольга; Рудницький Володимир, Марія; Волощук Константин, Станіслава, Володимир, Чеслава; Андрушишин Михайло, Анастасія, Станіслав; Блакита Андрій, Марія, Андрій, Ярослав, Петро; Богачек Андрій; Горбоніс Петро, Аполіна, Стефан; Господаревський Юлій, Галіна, Татяна; Радванський Анатоль; Смеречинський Карло, Анна; Сова Евстахій, Параня, Розалія; Спрінгер Михайло, Марія, Анна; Стефанів Наталія, Гнат, Віра; Штрамко Семен, Розалія, Петро; Шуган Степан, Евстахія, Марія, Юрій, Євген; Войтовський Степан; Воробель Микола, Ольга, Анна.

18,325 Цибак Миколи від Малець Йосифа с. Розалії з дому Цибак з с. Гузеля, Лисько.

18,326 Гардиш Ксені і Евдокії, Цигольник Марії з сіл Раковець і Бенева, Підгайці, від Кикіш Юлії.

18, 327 Божак Степана з м. Тисмениця, Станіславів, від сина Божак Василя.

18,328 Возяк батька від сина Возяк Василя.

18,329 Кучма Петра від Кучма Олексі с. Івана з с. Плісний, Зборів.

18,330 Сипневич Юліяна від брат. сина Сипневич Івана.

Голоситесь на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE

P. O. Box 1661, Philadelphia, Pa.

Кожний, хто бажає, щоб прислано ним оголошення пошукувати родини і знайомих різних скитальників було поміщене у „Свободі“ безплатно, хай вишле таке оголошення впрод до

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE

P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA, PA.

Хто бажає, щоб прислано ним оголошення було поміщене, раз або більше разів, окремо, як платне, то хай разом з оголошенням пришле гроші. Одноразове оголошення, розміру 1 цаль в одній колонії коштує \$1.00.

ЗБОРИ ВІДПІВ У. Н. СОЮЗУ

КЛІВЛЕНД, О. — Піврічні збори Тов. ім. І. Франка, від 334, відбулися 9 липня в годині 8. вечір, в У. Н. Домі. Просимо членів прийти на ці збори, бо буде звіт уряду за пів року. Кожний член має купити тикет на пікнік, тож просимо прийти і забрати собі свій тикет. — За уряд: М. Задеревський, предс.; С. Морозович, секр.-кас.; І. Жук, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Вр. св. Василя Великого, від 384, повідомляє всіх членів і членів, що піврічні збори відбулися в неділю, 10 липня, в год. 2. пополудні, в Народнім Домі, 3161 E. 83. вул. Довгуючих членів просимо прийти і вирішити свої загалюсти. Просимо привести своїх знайомих, щоб стали членами У. Н. С. і щоб ми могли перевищити на значену нам квоту. — За уряд: Г. Уукіа, гол.; С. Кравчук, кас.; Г. Стойка, рек. секр.; Е. Вілецький, фін. секр.

бомир; Коростіль Сара, Ярослав; Костинюк Іван; Лібович Домініа, Євгенія, Іван; Пуслис Альфонзас, Геновете, Альфонзас; Роман Михайло, Ева, Олена, Мисрослав; Савон Деніс, Анна; Шумило Домініа; Сморзаник Андрій, Ольга, Розалія, Адам; Танчак Петро, Параскевія, Мисрослава, Стефанія; Тисаревський Георг, Ольга; Завізілк Іван, Софія; Здор Григорій, Анна, Микола; Зінченко Лільо, Тереса.

Українці, що приїжджають старанням З.У.А.Д.Комітету паропластом „Дженерал Стурджіс“ до Бостону, дня 9 липня:

Вілоус Антін; Бутгусіс Олекса, Віра, Ольга, Степан; Довгий Іван, Евдокія; Федорчик Василь; Филіппів Павло, Ольга, Вільма; Галіца Петро, Юлія, Іван; Гакецкий Олександр, Лідія, Юрій; Головецький Іван, Галіца, Микола; Криворук Іван, Олена, Микола, Надія; Ліщинський Дмитро, Осип, Ольга, Зенон; Луцук Осип; Личманенко Татяна, Євген; Майборода Василь, Марія, Юрій; Маланок Євген; Микитин Петро, Анастасія; Онуферко Євдокія, Софія, Ірина, Марія; Паніос Климко, Надія; Церих Іван; Прохуревський Корніло, Наталія, Марія, Ольга; Рудницький Володимир, Марія; Волощук Константин, Станіслава, Володимир, Чеслава; Андрушишин Михайло, Анастасія, Станіслав; Блакита Андрій, Марія, Андрій, Ярослав, Петро; Богачек Андрій; Горбоніс Петро, Аполіна, Стефан; Господаревський Юлій, Галіна, Татяна; Радванський Анатоль; Смеречинський Карло, Анна; Сова Евстахій, Параня, Розалія; Спрінгер Михайло, Марія, Анна; Стефанів Наталія, Гнат, Віра; Штрамко Семен, Розалія, Петро; Шуган Степан, Евстахія, Марія, Юрій, Євген; Войтовський Степан; Воробель Микола, Ольга, Анна.

18,325 Цибак Миколи від Малець Йосифа с. Розалії з дому Цибак з с. Гузеля, Лисько.

18,326 Гардиш Ксені і Евдокії, Цигольник Марії з сіл Раковець і Бенева, Підгайці, від Кикіш Юлії.

18, 327 Божак Степана з м. Тисмениця, Станіславів, від сина Божак Василя.

18,328 Возяк батька від сина Возяк Василя.

18,329 Кучма Петра від Кучма Олексі с. Івана з с. Плісний, Зборів.

18,330 Сипневич Юліяна від брат. сина Сипневич Івана.

Голоситесь на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE

P. O. Box 1661, Philadelphia, Pa.

Кожний, хто бажає, щоб прислано ним оголошення пошукувати родини і знайомих різних скитальників було поміщене у „Свободі“ безплатно, хай вишле таке оголошення впрод до

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE

P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA, PA.

Хто бажає, щоб прислано ним оголошення було поміщене, раз або більше разів, окремо, як платне, то хай разом з оголошенням пришле гроші. Одноразове оголошення, розміру 1 цаль в одній колонії коштує \$1.00.

Адм. „Свободи“.

ГЕМТРЕМ, МІШ. — Тов. ім. М. Шапшенча, від 94, повідомляє всіх своїх членів, що піврічні збори відбулися в неділю, 10 липня, в год. 1:30 пополудні, в У. Н. Домі, 2376 Grayling St. На цих зборах буде звіт контролю і інші важкі справи. Хто з членів не отримав ще своїх дивідендів, то цих зборів може і дістати. Довгуючі членів повинні явитися і вирішити свої загалюсти, бо інакше будуть сусудовані. Рівно просимо нових членів прийти на ці збори. — В. Крушельницький, фін. секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Піврічні збори Вр. св. Петра й Павла, від 402, відбулися в неділю, 10 липня, в галі парадній, 2280 W. 7th. Просимо всіх членів прийти на ці збори. — За уряд: Н. Декан, предс.; В. Жук, кас.; Н. Вобечко, секр.

ПІКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори Вр. св. Петра й Павла, від 220, відбулися в суботу ввечір, 9 липня, в галі парадній, 4950 Parkway. У. Н. С. просимо всіх членів прийти на ці збори, бо є дуже важкі справи. Буде вибір комітету до пікніку, роздача дивідендів від У. Н. Союзу і справа присудження нових членів, щоб виконати квоту, яку нам призначено. — Д. Гіковський, предс.; В. Саган, кас.; Г. Гарасим, секр.

БАЛТИМОР, МД. — Вр. Пресв. Тройці, від 320, повідомляє усіх членів і позамісцевих членів, що місячні і піврічні збори відбулися в неділю, 10 липня, в годині 2. пополудні, в галі У. Н. Дому, 3161 O'Donnell St. Просимо кожного члена прийти на ці збори, бо є дуже важкі справи до пологодження, як також буде звіт секр. за 6 місяці. Зважайте контр. комісії прийти на збори скорше і переглянути відліські книжки за пів року. — За уряд: Н. Мармаш, предс.; Г. Іванович, секр.

КОТОВІЛ, ПА. — Тов. ім. В. Хмельницького, від 248, повідомляє членів і членів, що піврічні збори відбулися в неділю, 10 липня, в галі Св. Божий. Просимо всіх членів прийти в означений час, бо маємо важкі справи до пологодження. Буде звіт уряду за 6 місяці. Буде вибір до довгуючих вирішити свої загалюсти. — М. Кобиліньський, секр.

ЕМБЕРДЖ, ПА. — Повідомляємо членів і членів Вр. св. Василя Великого, від 161, що місячні збори відбулися в суботу, 9 липня, в годині 7. вечір, в власній салі. Просимо всіх членів і позамісцевих членів прийти в означений час, бо є важкі справи до вирішення. Пригадуємо членам, що платять до фонду каси хворих, що членів мають право до заможності від першого дня хвороби, коли хорий член впродовж трьох днів повідомить уряд. Напоминаємо довгуючих членів вирішити свої загалюсти. — Уряд.

СІНІ С ІНІЖОС

що їх ще можна дістати у КНИГАРНІ „СВОБОДИ“

Книжки, поміщені в цій ціннику, є по кілька примірників. Тому хто скорше замовить, то ще може дістане.

(Продовження)

ІСТОРИЧНІ, СЕНЗАЦІЙНІ І ВОЄННІ Оповідання.

Лотоцький А. Кузніцький Істор. повість з кінця 15 і поч. 16 віку	\$.80
Нечуй Іван: Кайдашева сім'я. Повість. Опр.	\$1.25
Самчук У.: Волинськ. Том І. Кули тече та річка. Брош.	\$1.50
„Каменирі“, журнал Студентського Кружка при Інституті ім. Петра	
могли в Саскатуні, за рік 1919	
Казки Вільгельма Гауффа, з 86-ма малюнками, части І (6 казок)	\$.75
Казки Вільгельма Гауффа, з 82-ма малюнками, части ІІ (5 казок)	\$.60
Казки про північ	\$.10
Казки Бехштейна, ч. І	\$.50
Казки Гауфа, опр.	\$1.00
Кармелюк, Невільничка, народні оповідання Марка Врчка	\$.20
Кляд Ге і інші оповідання	\$.20
Кляса проти класу, Л. Мартова	\$.10
Князь і Жебрак, знаменита повість америк. гумориста М. Тейна	\$.50
Кобза та Кобзарі, В. Емеш	\$.35
Козацька пісня, оповідання з козацької старовини, А. Чайковського,	\$.40
арте, видання	\$.30
Колі зійшло сонце, оповідання з 2,000 року, П. Крата	\$.30
Контрсти, нарис, В. Винниченка	\$.10
Короткий огляд українського письменства від 11-го до 18-го століть, Ост. Макаруши	\$.30
Короткий підручник до науки німецької мови	\$.15
Кость Гордієнко-Головко, останній лицар Запорозжя, Історичне оповідання А. Кашенка, видання 3-те	\$.20
Князь і Жебрак, знаменита повість америк. гумориста М. Тейна	\$.50
Куз та Гризун, оповідання В. Винниченка	\$.10
Культура, національність та асиміляція, П. Понятенка	\$.30
Літературні характеристики українських письменників, Івана Фран-Ю. Федькович: Люба-Згуба, повість, опр.	\$.35
Франко Іван: Лис Микита.	\$.50
Лист з пекла й інші оповідання	\$.25
Лист шинкаря до Люципера і відповідь. — Прр алькоголь	\$.10
ка (поезія), нап. Антін Крушельницький, опр.	\$1.50

Замовлення і належність слати на адресу:

Svoboda

81-83 Grand Street, (P. O. Box 346) Jersey City 3, N. J.

(7 Канади треба платити тільки американською валютою).

КЛІВЛЕНД, О. — Піврічні збори Тов. Соціл. від 336, відбулися в неділю, 10 липня, в годині 1. пополудні. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо буде звіт контролю і конячий член має вирішити свою дивіденду; є також інші важкі справи до пологодження. — Г. Степанек, предс.; Г. Кісіль, секр.-кас.; Т. Калі-мук, рек. секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. У. Н. Союзу, від 292, подає до відома усім своїм членам, що з огляду на літній сезон, припадаючі піврічні збори на неділю, 10 липня, відложено аж похолодіння. Усі ті членів, що платять місячно і ті, що платять піврічно в тім місяці, хай прийдуть в суботу, 9 липня до Нар. Дому, 4655 Мартін, і займатимуть. Секретар буде там уже в 4. годині пополудні. Панове союзовці, всі ви читали в Свободі і знаєте, яке число нам головна канцелярія призначила організувати нових членів з нагоди 55-річного ювілею Батька-Союзу. Ми, діттройтчані, будемо обходити цей ювілей прих. іні. жовтня. Але до ювілею мусимо за вську ціну виповнити призначену нам квоту, а то і перевищити. Тож допоможіть, але усі! Ще багато є таких родин, що хідять не в Союзі, до багатьох поприїздили зі скитальцями і це при-звуть. Не чекайте, аж заїде асепт і пішце їх до іншурен, повесити ім, що це Союз, що зробив для тих скитальців і що їх святим обов'язком є вступити в ряди Союзу. Як в кого є такі люди покличете секретаря або котро будь урядника, а кожний радо обслужить. А ну, хто буде пириний, хто перший знайде нового члена, той буде спеціально винагороджений секретарем. — І. Форіс, предс.; І. Андрусевич, кас.; П. Кісел, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. У. Н. Союзу, від 292, подає до відома усім своїм членам, що з огляду на літній сезон, припадаючі піврічні збори на неділю, 10 липня, відложено аж похолодіння. Усі ті членів, що платять місячно і ті, що платять піврічно в тім місяці, хай прийдуть в суботу, 9 липня до Нар. Дому, 4655 Мартін, і займатимуть. Секретар буде там уже в 4. годині пополудні. Панове союзовці, всі ви читали в Свободі і знаєте, яке число нам головна канцелярія призначила організувати нових членів з нагоди 55-річного ювілею Батька-Союзу. Ми, діттройтчані, будемо обходити цей ювілей прих. іні. жовтня. Але до ювілею мусимо за вську ціну виповнити призначену нам квоту, а то і перевищити. Тож допоможіть, але усі! Ще багато є таких родин, що хідять не в Союзі, до багатьох поприїздили зі скитальцями і це при-звуть. Не чекайте, аж заїде асепт і пішце їх до іншурен, повесити ім, що це Союз, що зробив для тих скитальців і що їх святим обов'язком є вступити в ряди Союзу. Як в кого є такі люди покличете секретаря або котро будь урядника, а кожний радо обслужить. А ну, хто буде пириний, хто перший знайде нового члена, той буде спеціально винагороджений секретарем. — І. Форіс, предс.; І. Андрусевич, кас.; П. Кісел, секр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 4. липня 1949 р. померла в 70. році життя

АНАСТАСІЯ НІМЕЦЬ, членкиня Вр. св. Троїцтва, від 286 У. Н. Союзу в Джерсі Сіті, Н. Дж.

Покинула походила зі села Завадка Рівненська, пов. Санок, Зах. України. Поширила в смутку мужа Павла, 3 подружжя дочка: Марію Хомяк, Анну Присежнік і Еву Наненбург, 3-ох синів: Петра, Михайла і Павла, 7 внуків, 3 правнуки, 3 зяті і сестру Параскевію Фрич в Канаді.

Похорон відбувся в п'ятницю, 8. липня, в годині 9. рано з дому жалоби, 890 Summit Ave., Jersey City, N. J